

5. Nordahl Grieg: Til ungdommen!

Teksten er skrevet i 1936 som markering af studieårets begyndelse. Trykt første gang i tidsskriftet Veien frem, 1936.

Digtet blev ofte benyttet under mindehøjtideligheder efter terrorangrebene i Norge 22. juli 2011.

Nordahl Grieg (1902-1943), norsk digter.

Kringsatt¹ av fiender, gå
inn i din tid!

Under en blodig storm -
vi² deg til strid!

⁵ Kanskje³ du spør i angst,
udekket⁴, åpen:

Hva skal jeg kjempe med,
hva er mitt våpen?

Her er ditt vern mot vold,

¹⁰ her er ditt sverd:

Troen på livet vårt,
menneskets verd⁵.

For all vår fremtids skyld,
søk⁶ det og dyrk det,

¹⁵ Dø om du må – men:

øk⁷ det og styrk det!

Stilt⁸ går granatenes
glidende bånd.

Stans deres drift mot død,

²⁰ stans dem med ånd.

Krig er forakt for liv.

Fred er å skape⁹.

Kast dine krefter inn,
døden skal tape¹⁰!

¹ *Kringsatt*: belejret.

² *vi*: bydeform af *vie*: 'at hellige sig' el. 'at ofre sig for en sag'.

³ *Kanskje*: måske.

⁴ *udekket*: udækket.

⁵ *verd*: værd el. værdi.

⁶ *søk*: søg.

⁷ *øk*: øg.

⁸ *stilt*: fortsat.

⁹ *å skape*: at skabe.

¹⁰ *tape*: tabe.

25 Elsk – og berik¹¹ med drøm
– alt stort som var.
Gå mot det ukjente,
fravrist det svar!
Ubygde¹² kraftverker,
30 ukjente stjerner –
Skap dem, med skånet livs
dristige hjerner.

Edelt¹³ er mennesket,
jorden er rik!
35 Finnes her nød og sult,
skyldes det svik¹⁴.
Knus det! I livets navn
skal urett¹⁵ falle.
Solskinn og brød og ånd
40 eies av alle.

Da synker våpnene
maktesløs ned!
Skaper vi menneskeverd,
skaper vi fred.
45 Den som med høyre arm
bærer en byrde,
dyr og umistelig,
kan ikke myrde.

Dette er løftet vårt
50 fra bror til bror:
Vi vil bli gode mot
menneskenes jord.
Vi vil ta vare på
skjønnheten, varmen –
55 Som om vi bar et barn
varsomt på armen.

¹¹ *berik*: berig.

¹² *Ubygde*: ubyggede el. 'endnu ikke byggede'.

¹³ *Edelt*: ædelt.

¹⁴ *svik*: svig el. svigt.

¹⁵ *urett*: uret el. uretfærdighed.

6. Emil Bønnelycke: Hymne

*Teksten blev bragt første gang i tidsskriftet Klingen i 1918.
Emil Bønnelycke (1893-1953), dansk forfatter.*

Hengiv jer. Kammerater, i Lytten til Sangen i Luften.
Den lystigste Lyd, er den der lovsynger Døden.
Fløjt med den metodiske Fløjten af Fuglene Projektilerne.
Fløjt den berusede og unge Overmodts Fanfare!
5 Fløjt, som det fløjter, det natlige Fugletræk deroppe. –
Fryd Jer over denne dødelige Form for Underholdning.
Disse pibende, vilde Orgler træder jo selve Satan. –
Vid, Kammerater, at denne spidsnæsede Sværm
Fanden gale os ikke véd,
10 hvor den vil hen.

Hører I dette Presto¹ af ulyksaligt travle Maskingeværer?
Disse Mesterspillere tror at myrde Stjernerne.
Skvaddehoveder!
Skyder I med løftet Visir paa 200 Meters Afstand?

15 O, i denne aandeløse Trommeild, Kammerater,
og i denne tordnende Lyd af Underverdner, der sprænges,
i denne af fløjtende Jernfugle befærdede Nat
Sker Udløsningen af umaadelige Fond af Kræfter,
som for os, der skal dø, er den gudskabte Skønhed.
20 Thi hvad er denne Nats aandeløse Torden,
hvad er Fugleflokkene Projektilernes yndefulde Fløjten,
hvad er Humlebierne Granaternes Summen imod Maalet,
hvad er Lyden af Flugt og Sang og Drønet som af Verdners
Undergang imod Lyden, o Lyden
25 af vort eget unge, bankende
Hjerteslag.....

¹ *Presto*: musikalsk tempoangivelse: hurtigt.

Anvendt materiale (til brug for Copydan):

Klaus Rifbjerg: *Den største sorg*.
Den største sorg.
Gyldendal, 1977.

Vincent F. Hendricks: *Fuc*:-(-julehilsen*.
Tegning: Mette Dreyer.
Politiken den 8. december 2014.

Mette Trudsø og Susanne Sayers: *Intet er bedre end litteraturen til at fange den politiske fremtid*.
Ugebladet A4 den 30. juni 2015.

Philip Price: *Lyserød er det nye sort*.
Foto: Peter Powell/EPA.
Berlingske den 14. september 2015.

Nordahl Grieg: *Til ungdommen!*
Veien frem, 1. årgang nr. 6, september 1936.

Emil Bønnelycke: *Hymne*.
Hans Mølbjerg m.fl.(red): 20'erne.
Gyldendal, 1974.